

Prof. dr hab. Tadeusz Panecki
Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. M. Grzegorzewskiej
Warszawa

Warszawa, 2 stycznia 2017 r.

RECENZJA

dorobku naukowego dr Małgorzaty Łakoty-Micker w związku z postępowaniem habilitacyjnym w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce prowadzonym przez Radę Instytutu Politologii Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego we Wrocławiu.

I. SYLWETKA NAUKOWA HABILITANTKI.

Dr Małgorzata Łakota-Micker jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Instytucie Stosunków Międzynarodowych na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego. Jej naukowa kariera od początku związana jest z tą Uczelnią. Tu odbyła studia magisterskie w latach 2000-2005 w Instytucie Stosunków Międzynarodowych zwieńczone pracą na temat: „Republika Chorwacji i jej stosunki z Rzeczpospolitą Polską” przygotowaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Mariana S. Wolańskiego. W czasie studiów zrealizowała praktyki zawodowe w Senacie RP i w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Była również stypendystką w ramach programu Erasmus na Uniwersytecie Otto von Guericke w Magdeburgu. W 2005 roku ukończyła także Akademię Młodych Dyplomatów w Warszawie. Podczas studiów rozwijały się u kandydatki zainteresowania naukowe w obszarze stosunków międzynarodowych, a w szczególności w regionie Bałkanów Zachodnich. W 2005 r. rozpoczęła studia doktoranckie w ramach Studium Doktoranckiego Nauk o Polityce, Filozofii i Socjologii UW. Konsekwencją zainteresowań bałkanistyką była decyzja o rozpoczęciu w tym samym roku studiów licencjackich na Wydziale Filologii Słowiańskiej na profilu serbsko-chorwackim zakończonych tytułem licencjata filologii słowiańskiej w 2008 roku. Stale podnosząc swoje kwalifikacje ówczesna doktorantka uczestniczyła w kursach językowych na Uniwersytecie w Belgradzie oraz odbywała praktyki w Ambasadzie RP w Belgradzie, w MSZ oraz w Parlamencie Europejskim w Brukseli. Była również stypendystką na uniwersytetach w Zagrzebiu i Belgradzie. Rozprawę doktorską napisała na temat: „Republika Chorwacji na drodze do NATO i Unii

Europejskiej” (promotor: prof. dr hab. Marian S. Wolański). Stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce uzyskała 29 września 2009 roku na mocy uchwały Rady Instytutu Politologii UW. Wykonując obowiązki pracownika naukowo-dydaktycznego, prowadząc badania naukowe i zajęcia dydaktyczne ze studentami, dr M. Łakota-Micker prowadzi kwerendy w polskich i zagranicznych ośrodkach naukowych, współpracuje z zagranicznymi uczelniami, głównie w Serbii, Chorwacji i Czarnogórze. Z inicjatywy habilitantki doszło do podpisania w 2011 roku umowy między macierzystym uniwersytetem a uniwersytetem w Podgoricy. Po uzyskaniu stopnia doktora odbyła liczne staże naukowe, praktyki, wizyty studyjne i szkolenia między innymi: w MSZ Czarnogóry, w Ambasadzie RP w Podgoricy, w MSZ RP, w PISM. Do tej pory zrealizowała kilkanaście projektów badawczych, w tym projekt NCN, projekty unijne i projekty wewnętrzne uniwersytetu.

Analizując poszczególne etapy kształcenia habilitantki, odbyte staże naukowe i praktyki, dobre przygotowanie językowe, należy stwierdzić, że otrzymała bardzo solidne i gruntowne przygotowanie merytoryczne i warsztatowe do samodzielnego prowadzenia badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych w zakresie stosunków międzynarodowych.

II. OCENA OSIĄGNIĘCIA NAUKOWEGO.

Jako osiągnięcie naukowe w rozumieniu art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki habilitantka wskazuje monografię pod tytułem „Czarnogóra. Studia nad bezpieczeństwem”. Londyn 2015, s.500, która opublikowana została w tym samym roku również w angielskiej wersji językowej. Praca ta stanowi zwieńczenie kilkuletnich badań nad problematyką bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego niewielkiego i mało znanego państwa bałkańskiego, wchodzącego wcześniej w skład Jugosławii-Czarnogóry. Podkreślić należy, że jest to pierwsza w polskim piśmiennictwie naukowym próba całościowego ujęcia problemu bezpieczeństwa narodowego Czarnogóry w polityczno-militarnym kontekście stosunków międzynarodowych na Bałkanach. W tym względzie praca ma charakter pionierski, gdyż wypełnia lukę w badaniach nad tą problematyką.

Przystępując do oceny przedmiotowej pracy należy podkreślić jej bardzo bogatą podstawę heurystyczną. Habilitantka wykorzystała ogromny zasób dokumentacji politycznej i dyplomatycznej wytworzonej przez instytucje państwowe Czarnogóry. Dokumenty pochodzą głównie z Ministerstwa Obrony Czarnogóry oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej. Przetłumaczone zostały na język polski przez autorkę. Oprócz oryginalnych dokumentów, będących rezultatem kilkuletniej kwerendy źródłowej przeprowadzonej w najważniejszych instytucjach Czarnogóry, podstawę dokumentacyjną poważnie wzbogaciły

wywiady i rozmowy przeprowadzone z politykami, parlamentarzystami, przedstawicielami świata nauki i kultury, w tym zwłaszcza z pracownikami naukowymi Wydziału Nauk Politycznych Uniwersytetu Donja Gorica w Podgoricy. Źródła powyższe zdecydowanie podnoszą wartość poznawczą i wzmacniają walor eksplanacyjny recenzowanej monografii. Habilitantka wykorzystała również dostępne opracowania naukowe i teksty publicystyczne, choć należy zaznaczyć, że są one stosunkowo nieliczne. Polskiej literatury naukowej na temat bezpieczeństwa Czarnogóry praktycznie brak, zaś w samej Czarnogórze po 2006 r. ukazało się zaledwie kilka prac nie licząc artykułów w specjalistycznych periodykach poświęconych bezpieczeństwu państwa. Uzupełniając ten katalog o niezbyt bogaty zbiór opracowań w języku angielskim, możemy skonstatować, że stan badań nad bezpieczeństwem Czarnogóry i jej miejscem jako podmiotu w obrocie międzynarodowym uznać należy jako wysoce niezadowalający. Brak analiz o charakterze politologicznym, jeszcze bardziej podnosi wartość wysiłku badawczego habilitantki i ukazuje ogromny trud z jakim gromadziła materiał do recenzowanej rozprawy.

Recenzowana rozprawa skonstruowana została w układzie problemowym, optymalnym dla tej problematyki i składa się ze wstępu, zakończenia, bibliografii, aneksów i czterech rozdziałów merytorycznych. We wstępie habilitantka zarysowała cel pracy oraz przedstawiła siedem hipotez naukowych, które podlegać będą weryfikacji w toku dalszych wywodów. Rozdział I pomyślany został jako teoretyczny, w którym autorka przedstawiła podstawowe definicje dotyczące bezpieczeństwa państwa, typologię bezpieczeństwa oraz omówiła zasadnicze zagrożenia bezpieczeństwa państwa, a w szczególności: militarne, polityczne, ekonomiczne, społeczne, ekologiczne i techniczne, transnarodową przestępczość zorganizowaną i wreszcie terroryzm. Zagadnienia te mają charakter bardzo ogólny, uniwersalny. Ze swej strony upomniałbym się o ich doprecyzowanie z uwzględnieniem specyfiki bałkańskiej. Mam tu na myśli: doświadczenia historyczne, różnorodność językową, etniczną, religijną. Jeśli już autorka przyjęła konwencję rozdziału teoretycznego, to właśnie w tym rozdziale widziałbym miejsce na omówienie całości spraw metodologicznych, włącznie z omówieniem metod i technik badawczych. Niektóre kwestie z tego obszaru zamieszczono we wstępie, inne znajdują się w rozproszeniu w innych częściach pracy. Zabieg ten posłużyłby również uporządkowaniu wstępnej części rozprawy.

Miejsce i rola Czarnogóry we współczesnych stosunkach międzynarodowych stanowi przedmiot analizy w rozdziale drugim. Punktem wyjścia jest położenie geopolityczne oraz syntetycznie ujęty rys historyczny, ze szczególnym uwzględnieniem przełomu XIX i XX wieku, okresu jugosłowiańskiego, aż po utworzenie niepodległego państwa w 2006 roku. Dobrym wprowadzeniem w problematykę bezpieczeństwa Czarnogóry jest ocena sytuacji polityczno-gospodarczej młodego państwa. Analizując system bezpieczeństwa państwa, a w szczególności jego

instytucje, habilitantka pominęła – nie wiem dlaczego – instytucję najważniejszą, którą stanowią Siły Zbrojne, tu występujące pod nazwą „Wojsko Czarnogóry”. Być może jest to rezultatem ukrywania danych o armii za parawanem tajemnicy państwowej. Jednak podstawowe informacje o wojsku w państwie demokratycznym są powszechnie dostępne i nie sądzę aby było inaczej w Czarnogórze. Licząca blisko 2 tysiące żołnierzy armia Czarnogóry zasługuje na coś więcej niż ogólnikowe informacje typu: „Czarnogóra stanęła przed problemem stworzenia od podstaw własnych sił zbrojnych”, „zapadła decyzja o powołaniu do życia czarnogórskiej armii” i dalej zupełny brak informacji o tym mitycznym wojsku. Niezrozumiałe dla mnie jest również formułowanie zadań dla Ministerstwa Obrony Czarnogóry przez habilitantkę w sposób następujący: ministerstwo utworzone w listopadzie 2006 r. zajęło się „tworzeniem nowych miejsc pracy i tworzeniem odpowiednich struktur w poszczególnych ministerstwach” (s. 371). W tej części pracy autorka poddała bardzo gruntownej analizie najważniejsze akty prawne normujące bezpieczeństwo narodowe Czarnogóry, w tym w szczególności „Strategię Bezpieczeństwa Narodowego Czarnogóry”. Wypada skonstatować, że teoretycznie system bezpieczeństwa tego państwa prezentuje się bez zarzutu, natomiast jak on wygląda w praktyce trudno o jednoznaczną odpowiedź, biorąc chociażby pod uwagę niedostatek informacji o wojsku. W sposób wyczerpujący natomiast habilitantka zdiagnozowała współczesne zagrożenia bezpieczeństwa Czarnogóry, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń o charakterze militarnym, społeczno-politycznym, ekonomicznym. Przedstawiono tu również problemy związane z transgraniczną przestępczością zorganizowaną oraz korupcją na wszystkich szczeblach władzy, która w tym młodym państwie stanowi istotny problem życia publicznego. Ważkim problemem, który w sposób znaczący może osłabiać kluczowe ogniwa systemu bezpieczeństwa państwa jest bez wątpienia rosyjska penetracja gospodarki Czarnogóry, obecność kapitału rosyjskiego szczególnie w przemyśle przetwórczym, a zwłaszcza w turystyce, co widać wyraźnie w głównych ośrodkach wypoczynkowych, na przykład w Budwie. Kwestia ta znalazła swoje miejsce w pracy, choć w moim odczuciu należałoby poświęcić jej nieco więcej miejsca.

Współpraca międzynarodowa jako czynnik wzmacniający bezpieczeństwo Czarnogóry przedstawiona została w kolejnym rozdziale ocenianej pracy. Siłą rzeczy autorka koncentruje się na wojskowych aspektach tej współpracy słusznie argumentując, iż dobre wojskowe relacje zarówno z sąsiadami jak i innymi państwami stanowią stabilną podbudowę bezpieczeństwa państwa. Kwestię podstawową stanowią relacje z państwami ościennymi, w tym szczególnie z członkami dawnej federacji jugosłowiańskiej: z Serbią, Chorwacją, Bośnią i Hercegowiną oraz z Kosowem. Czarnogóra coraz aktywniej angażuje się we wspólne przedsięwzięcia dające nowe impulsy w zakresie integracji ekonomicznej, rozwoju obszarów przygranicznych ale i współpracy

technologicznej. Szczególnie intensywnie rozwija się współpraca wojskowa z państwami regionu należącymi do NATO, to jest z Chorwacją i Albanią. Habilitantka egzemplifikuje ten fakt podając konkretne przykłady dotyczące szkolenia żołnierzy Czarnogóry, współpracy technicznej i szczególnie w dostosowywaniu struktury czarnogórskiego wojska do standardów NATO. W tej ostatniej sprawie Czarnogóra ma jeszcze wiele do zrobienia. Sporo miejsca autorka poświęciła również kwestiom angażowania się Czarnogóry w różne inicjatywy dwustronne i wielostronne wzmacniające bezpieczeństwo i stabilizację regionu. Postępującemu procesowi demokratyzacji państwa i implementacji norm i zwyczajów służy członkostwo Czarnogóry w takich organizacjach jak ONZ, OBWE czy Rada Europy.

Procesowi integracji Czarnogóry z Sojuszem Północnoatlantyckim habilitantka poświęciła rozdział ostatni. Wskazuje na miejsce i rolę NATO w rozwiązaniu konfliktów na terenie byłej Jugosławii w połowie lat 90-tych ubiegłego wieku oraz w procesie stabilizacji sytuacji polityczno-militarnej na Bałkanach aż po dzień dzisiejszy. Poza Serbią pozostałe państwa regionu dostrzegają w procesie integracji z NATO możliwość dalszego rozwoju i szansę zagwarantowania bezpieczeństwa całego regionu, określanego dawniej jako „bałkański kocioł”, będący zarzewiem konfliktów w Europie. Czarnogóra podjęła zatem działania i podąża śladem Słowenii, Chorwacji i Albanii, których bezpieczeństwo jako państwom członkowskim gwarantuje Sojusz. Trochę zabrakło mi tutaj argumentów NATO na rzecz przyjęcia Czarnogóry, w tym szczególnie jeśli chodzi o ograniczenie i zmniejszenie wpływów Moskwy na tym strategicznie ważnym terenie, na którym znajduje się to państwo. Autorka analizuje następnie realizację przez Czarnogórę elementów „Programu Partnerstwa dla Pokoju” oraz „Planu Działań na rzecz Członkostwa”, by wreszcie przedstawić udział żołnierzy czarnogórskich w misjach pokojowych pod dowództwem NATO, a zwłaszcza poczynając od 2010 r. w operacji ISAF w Afganistanie. Liczebna partycypacja wojskowych z Czarnogóry w tej misji jest odpowiednia do możliwości tego niewielkiego kraju, jest to rząd wielkości 30-40 oficerów i żołnierzy, dla których udział w takim międzynarodowym przedsięwzięciu to również znakomita szkoła doskonalenia rzemiosła wojskowego i przyswajania sojuszniczych procedur. Habilitantka przedstawiła ten problem wykazując się dobrą znajomością rzeczy, choć nie ustrzegła się drobnych potknięć terminologicznych używając takich określeń jak: „członkowie kompanii piechoty”, „przedstawiciele kompanii piechoty” (s. 408).

Przeprowadzona przez habilitantkę analiza stanu bezpieczeństwa Czarnogóry potwierdziła postawione we wstępie pracy hipotezy badawcze. Dr M. Łakota-Micker dowodnie wykazała, że ubiegające się o akcesję w NATO państwo o niewielkim potencjale terytorialnym i ludnościowym, zmagające się z przeciwnościami transformacji ustrojowej zostało zmuszone do przeprowadzenia niezbędnych reform i do stworzenia spójnych i demokratycznych norm

konstytucyjnych i ustawowych wyznaczających kierunek do demokratycznego państwa prawnego. Dzięki temu Czarnogóra może odnotować w ostatnich latach widoczne postępy w zmaganiu się z wszechobecną korupcją, przestępczością zorganizowaną, likwidacją nadwyżek broni, czy we wprowadzaniu regulacji na rzecz praw człowieka i mniejszości narodowych. Nawiązując do stosowanej w pracy terminologii, pragnę podkreślić, że habilitantka z dużym znawstwem i kompetencją porusza się w obszarze pojęć politologicznych i z zakresu nauk o bezpieczeństwie.

Praca napisana została dobrym językiem, tok narracji jest jasny i logiczny, wywody oparte zostały na solidnej podstawie źródłowej.

Oceniam recenzowaną rozprawę jako opracowanie oryginalne i nowatorskie, rozwiązujące problem naukowy z obszaru nauk o polityce i nauk o bezpieczeństwie definiowany jako uwarunkowania bezpieczeństwa Czarnogóry w realiach bałkańskich. Stwierdzam, że praca „Czarnogóra. Studia nad bezpieczeństwem” stanowi osiągnięcie naukowe w dorobku dr M. Łakoty-Micker i poważny wkład habilitantki w badaniach dotyczących stosunków międzynarodowych i bezpieczeństwa na Bałkanach.

III. OCENA DOROBKU NAUKOWEGO.

Na dorobek naukowy dr M. Łakoty-Micker, oprócz przedstawionego wyżej osiągnięcia naukowego, składają się – według załączonego wykazu – 24 pozycje, w tym 3 monografie, 1 informator naukowy, 17 artykułów naukowych i 3 recenzje. Zainteresowania naukowe habilitantki dają się pogrupować w trzech obszarach. Obszar pierwszy to problematyka bezpieczeństwa Czarnogóry i Chorwacji w kontekście ich relacji z NATO, Czarnogóry jako państwa aspirującego i Chorwacji – aktualnego członka Sojuszu. Na plan pierwszy należy tu wysunąć monografię „Republika Chorwacji na drodze do NATO” (Polkowice 2011, s. 225), która stanowi pierwszą pozycję w naszym piśmiennictwie naukowym przedstawiającą drogę Republiki Chorwacji do Sojuszu Północnoatlantyckiego z uwzględnieniem kontekstu historycznego i współczesnych uwarunkowań polityczno-militarnych. W tej bogato udokumentowanej pracy znajdziemy przebieg oraz dynamikę procesu akcesyjnego na tle dokonującej się transformacji ustrojowej, stosunek opinii publicznej do zachodzących procesów jak również koszty chorwackiego członkostwa w NATO. Kwestię integracji Chorwacji z Sojuszem podjęła autorka również w artykule „Chorwacka droga do NATO” opublikowanym w „Roczniku Bezpieczeństwa Narodowego” wydawanym przez Dolnośląską Szkołę Wyższą we Wrocławiu. Przedmiotem analizy są tutaj najważniejsze etapy procesu akcesji aż po uzyskanie pełnoprawnego członkostwa w dniu 1 kwietnia 2009 r. oraz

przeobrażenia polityczno-gospodarcze i normalizacja relacji z otoczeniem zewnętrznym. Kolejne artykuły dedykowane są problematyce bezpieczeństwa Czarnogóry. W pierwszym rzędzie należy tu wymienić artykuł „Republika Czarnogóry na drodze do NATO” zamieszczony w „Studiach z Nauk Społecznych” wydawanych przez Dolnośląską Wyższą Szkołę Przedsiębiorczości i Techniki w Polkowicach. Habilitantka poddała ocenie realizację przez Czarnogórę programów przedakcesyjnych, w tym między innymi Programu Partnerstwa dla Pokoju, oraz zmiany do jakich doszło w ustawodawstwie państwowym, restrukturyzacji armii i zaangażowaniu chorwackich żołnierzy w misjach pokojowych. Przemiany te doprowadziły do włączenia Czarnogóry do kolejnego z etapów przybliżających państwo aspirujące do członkostwa – Planu Działań na Rzecz Członkostwa, którego założenia i realizację przedstawiła habilitantka w artykule „Czarnogóra w Planie na Rzecz Członkostwa (MAP)” zawartym w wydawnictwie UWr. „Racja stanu. Studia i Materiały”. Red. T. Marczak. „W tym samym wydawnictwie znajdziemy artykuł habilitantki szeroko omawiający aktywność Czarnogóry w misjach pokojowych („Udział Czarnogóry w misjach pokojowych”). Realizacja procedur akcesyjnych znalazła również odzwierciedlenie w artykule napisanym wspólnie z autorem z Podgoricy, pułkownikiem wojska czarnogórskiego M. Tahiroviciem, „Aktivnosti Crne Gore u MAP-u i ucesce u medunarodnim misijama i operacijama”, opublikowanym w języku serbskim w wydawnictwie Uniwersytetu w Podgoricy. Prace powyższe ilustrują węzłowe problemy bezpieczeństwa Chorwacji i Czarnogóry pokazując jednocześnie pełne kompetencje i zaangażowanie habilitantki w omawianej tematyce.

Drugi obszar naukowego zainteresowania dr M. Łakoty-Micker to problematyka integracji państw Bałkanów Zachodnich z Unią Europejską, a konkretnie Chorwacji i Czarnogóry. Również publikacje na ten temat, podobnie jak prace z obszaru bezpieczeństwa tych państw autorstwa habilitantki należy uznać za pionierskie i wypełniające lukę w polskim piśmiennictwie politologicznym. Za najważniejszą i najbardziej wartościową pracę w tej materii uznaję monografię „Proces akcesji Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej” (Wrocław 2011, s.237). Praca oparta głównie na oryginalnych dokumentach dokumentuje poszczególne etapy drogi Chorwacji do UE od podpisania Paktu Stabilności dla Europy Południowo-Wschodniej i wniosku tego państwa z 2003 r., poprzez realizację strategii przedakcesyjnej aż po negocjacje końcowe i akcesję, która ostatecznie dokonała się w 2013 r. Inne szczegółowe kwestie dotyczące powyższej problematyki przedstawiła habilitantka w następujących artykułach będących rezultatem gruntownej kwerendy źródłowej głównie w Zagrzebiu oraz bazujących w przeważającej większości na literaturze obcojęzycznej: „Republika Chorwacji, nowe państwo członkowskie Unii Europejskiej”, w: „Racja stanu. Studia i materiały”; „Droga Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej”, w: „Poznać Bałkany, Historia, Polityka, Kultura, Języki”, pod red. K. Taczyńskiej i A. Twardowskiej, Toruń 2013; „Republika

Chorwacji – 28 państwo członkowskie Unii Europejskiej”, w: „Bałkany Zachodnie między przeszłością a przyszłością”, pod red. P. Chmielewskiego i L. Szczesio, Łódź 2013. Artykuł ostatni stanowił podsumowanie badań habilitantki nad procesem akcesyjnym Chorwacji do UE. Wyniki najnowszych badań w tym obszarze zawarte zostały również w drugim wydaniu, poprawionym i uzupełnionym monografii „Proces akcesji Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej”, która ukazała się we Wrocławiu w 2013 r w angielskiej wersji językowej pod tytułem „The Republic of Croatia's Process to the European Union”.

Godne odnotowania i podkreślenia walorów naukowych są również publikacje habilitantki dotyczące zabiegów Czarnogóry o przyszłe członkostwo w UE. Pokazując współczesną Czarnogórę z jej dziedzictwem historycznym, dokonujące się tam przemiany systemowe, autorka stara się dowieść w jaki sposób wewnętrzne uwarunkowania wpływają na przebieg rozpoczętych w czerwcu 2012 r. negocjacji akcesyjnych. Gruntowne analizy na ten temat znajdziemy w następujących artykułach: „Problematyka małego państwa na drodze do UE. Przykład Czarnogóry”, „Czarnogóra w procesie integracji euroatlantyckiej”, „Media w Czarnogórze”, „Kwesta wielokulturowości Czarnogóry wobec problemu integracji państwa”. Badając polityczne, militarne i gospodarcze procesy integracyjne Czarnogóry i Chorwacji habilitantka przedstawiła również rezultaty swoich eksploracji w odniesieniu do relacji tych państw z Polską, co znalazło wyraz w następujących artykułach: „Stosunki bilateralne pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Chorwacji”, „Relacje polsko-czarnogórskie w kontekście integracji Czarnogóry z Unią Europejską”.

Trzeci nurt naukowych zainteresowań dr M. Łakoty-Micker dotyczy praktyki polskiej dyplomacji oraz kwestii konsularnych. Zainteresowania te dojrzewały i rozwijały się głównie podczas staży, praktyk i szkoleń w MSZ, w ambasadach RP, inspirowały je także rozmowy i wywiady z dyplomatami, specjalistami od protokołu dyplomatycznego, jak również prowadzone zajęcia dydaktyczne z zakresu organizacji i techniki służby zagranicznej. Rezultatem badań w tym obszarze jest monografia oparta na obserwacjach pracy dyplomatów „Instrumentarium przyszłego dyplomaty”, Londyn 2016, s. 368. Publikacja ta stanowi dobry przykład połączenia teoretycznych wywodów z praktyką działania polskiej służby dyplomatycznej i konsularnej. Z tego względu posiada dużą wartość zarówno poznawczą jak i praktyczną. Jest adresowana zarówno do studentów politologii i stosunków międzynarodowych jak i dla początkujących pracowników służby zagranicznej. Poza informacjami dotyczącymi dziejów służby dyplomatycznej, znajdziemy tu materiały ilustrujące warsztat pracownika służby zagranicznej, szczególnie zasady i reguły prowadzenia korespondencji dyplomatycznej i służbowej.

W tym fragmencie dorobku naukowego habilitantki warta podkreślenia jest również publikacja odnosząca się do działalności konsulów i wykonywanych przez nich funkcji konsularnych. Chodzi

o złożony w tym roku do druku „Informator o Wrocławskich konsulach Honorowych” (5 arkuszy wydawniczych). Stanowi on podsumowanie badań nad stanem i działalnością pełniących funkcję konsula honorowego przedstawicieli dwudziestu konsulatów obejmujących swoim okręgiem konsularnym stolicę Dolnego Śląska.

Oceniając wyżej scharakteryzowany dorobek naukowy habilitantki należy podkreślić, że mamy do czynienia z pracami oryginalnymi, nowatorskimi, powstałymi w oparciu o solidną podbudowę dokumentacyjną i traktującymi o problemach, które nie znalazły dotąd odzwierciedlenia w polskim piśmiennictwie politologicznym. Wartość powyższych publikacji wzmacnia również fakt, że zostały ogłoszone drukiem w liczących się polskich ośrodkach naukowych: we Wrocławiu, w Toruniu, Łodzi, Krakowie, Warszawie.

Ponadto habilitantka przedstawia wyniki swoich badań naukowych na różnych konferencjach naukowych i sympozjach zarówno w kraju jak i zagranicą. Na podkreślenie zasługuje duża aktywność międzynarodowa opiniowanej, szczególnie na obszarze Bałkanów. Współpracuje z badaczami na uniwersytetach w Zagrzebiu, Belgradzie i Podgoricy, uczestnicząc we wspólnych projektach i konferencjach naukowych, wygłaszając referaty w językach chorwackim i czarnogórskim. Odnotować należy dużą aktywność habilitantki w krajowym życiu naukowym; występuje z referatami na konferencjach naukowych odbywających się na uniwersytetach w Toruniu, Warszawie, Krakowie. Jest organizatorką i współorganizatorką konferencji międzynarodowych dotyczących Bałkanów na swoim macierzystym uniwersytecie. Z inicjatywy dr M. Łakoty-Micker na Wydziale Nauk Społecznych UWr. w 2014 r. odbyło się naukowe spotkanie młodych naukowców z Polski i Chorwacji poświęcone przemianom demokratycznym na Bałkanach Zachodnich.

Habilitantka przejawia również dużą aktywność na polu popularyzacji nauki występując w audycjach Polskiego Radia Wrocław, programach Telewizji Wrocław, publikując w prasie regionalnej.

Dr M. Łakota-Micker aktywność naukowo-badawczą umiejętnie łączy z pracą dydaktyczną na Uniwersytecie Wrocławskim na Wydziale Nauk Społecznych na kierunkach: stosunki międzynarodowe, bezpieczeństwo narodowe i dyplomacja europejska. Podczas prowadzonych zajęć ze studentami wykorzystuje rezultaty swoich najnowszych badań prowadząc ćwiczenia i konwersatoria z takich przedmiotów jak: Bałkany Zachodnie-przeszłość, teraźniejszość, przyszłość; organizacje międzynarodowe; protokół dyplomatyczny; organizacja i technika służby zagranicznej.

WNIOSEK KOŃCOWY.

Biorąc pod uwagę pozytywną ocenę monografii „Czarnogóra. Studia nad bezpieczeństwem” wskazanej przez habilitantkę jako osiągnięcie naukowe, szczególnie podkreślając nowatorski i pionierski charakter tej pracy, jej wysokie walory poznawcze, wysoko oceniając dorobek naukowy habilitantki, wartościując go jako znaczący, doceniając dużą aktywność opiniowanej w życiu naukowym w kraju i zagranicą stwierdzam, że dr Małgorzata Łakota-Micker jest dojrzałym, kompetentnym badaczem bardzo dobrze przygotowanym do samodzielnej pracy naukowej i do kierowania zespołami badawczymi w naukach społecznych. Uznaję, że całokształt dorobku naukowego spełnia warunki określone w art. 16 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o tytule i stopniach naukowych i tytule w zakresie sztuki oraz w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów osoby ubiegającej się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Zgodnie z powyższą pozytywną oceną stawiam wniosek aby Rada Instytutu Politologii Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego podjęła uchwałę o nadaniu dr Małgorzacie Łakocie-Micker stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce.

Tadeusz Pank